

Platforma për të Drejtat e Njeriut

Constitutional Articles: Të Drejtat e të Akuzuarit

Çdokush që akuzohet për vepër penale, gëzon të drejtat minimale në vijim: (1) të njoftohet menjëherë në gjuhën që kupton, për natyrën dhe shkakun e akuzës kundër saj/tij; (2) të njoftohet për të drejtat e tij/saj sipas ligjit; (3) të ketë kohë, mundësi dhe mjete të mjaftueshme për të përgatitur mbrojtjen e vet; (4) të ketë ndihmën pa pagesë të një përkthyesi, kur nuk flet ose nuk kupton gjuhën në të cilën zhvillohet gjykimi; (5) të ketë ndihmën e një mbrojtësi që e zgjedh, të komunikojë lirisht me të dhe, nëse nuk ka mjete të mjaftueshme, t'i sigurohet mbrojtja falas; (6) të mos shtrëngohet për të dëshmuar kundër vetvetes ose për të pranuar fajësinë e vet.

Constitutional Paragraph: Neni 30 para. 1

(1) të njoftohet menjëherë në gjuhën që kupton, për natyrën dhe shkakun e akuzës kundër saj/tij;

Instrumentet ndërkombëtare

Nenet

Neni 14 para 3.

PNDCP

Pakti Nderkombëtar për të Drejtat civile dhe Politike

Secili person i akuzuar për një vepër penale ka të drejtë plotësisht të barabartë të ketë kështu garanci minimale: (a) Të informohet menjëherë dhe në mënyrë të hollësishme, në një gjuhë të cilën ai e kupton, lidhur me natyrën dhe shkakun e akuzës që ngrihet kundër tij

Neni 6.3 a

KEDNJ

Konventa Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave dhe Lirive Themelore të Njeriut dhe Protokollet e saj

3. Çdo i akuzuar për një vepër penale ka të drejtat minimale të mëposhtme: (a) të informohet brenda një afati sa më të shkurtër, në një gjuhë që ai e kupton dhe në mënyrë të hollësishme, për natyrën dhe për shkakun e akuzës që ngrihet ndaj tij;

Ligjet

Nenet

Neni 10

Njoftimi për shkaqet e akuzës, mos detyrimi për vetëfajësim dhe ndalesa kundër imponimit për pranim të fajit

1. Gjatë arrestimit të tij dhe marrjes në pyetje për herë të parë, i pandehuri menjëherë njoftohet në hollësi për llojin dhe shkaqet e akuzës kundër tij në gjuhën që ai e kupton.

2. I pandehuri nuk ka detyrim të paraqesë mbrojtjen e vet ose të përgjigjet në ndonjë pyetje, dhe nëse mbrohet, nuk është i detyruar të akuzojë vetveten ose të afërmit e tij e as të pranojë fajësinë. Kjo e drejtë nuk përfshin rastin kur i pandehuri hyn vullnetarisht në marrëveshje për të bashkëpunuar me prokurorin e shtetit.

3. Nga i pandehuri ose personi tjetër që merr pjesë në procedurë ndalohe dhe dënohet që të imponohet pranimit i fajësisë ose ndonjë deklaram tjetër me anë të torturës, forcës, kanosjes apo nën ndikimin e drogës ose të masave të tjera të ngjashme.

Neni 13

Të drejtat e personit të privuar nga liria

1. Çdo person i privuar nga liria menjëherë njoftohet në gjuhën që ai e kupton për: 1.1. arsyet e arrestit të tij;

1.2. të drejtën në mbrojtës sipas zgjedhjes së tij; dhe

1.3. të drejtën që lidhur me arrestin të njoftojë ose të njoftohet anëtari i familjes ose personi tjetër përkatës sipas zgjedhjes së tij.

2. Personi i privuar nga liria me dyshim se ka kryer vepër penale të sjellet menjëherë para gjyqtarit dhe jo më vonë se brenda dyzet e tetë (48) orëve nga arresti, ndërsa ai ka të drejtë në gjykim brenda një kohe të arsyeshme ose të lirohet në pritje të gjykimit.

3. Personi i privuar nga liria gëzon të drejtat e parapara me këtë nen gjatë gjithë kohës së heqjes së lirisë. Këto të drejta mund të hiqen vetëm nëse heqja dorë bëhet me shkrim në mënyrë vullnetare pasi të jetë informuar më parë për të drejtat e tij. Ushtrimi i këtyre të drejtave nuk varet as nga vendimi i mëparshëm i mundshëm i personit lidhur me heqjen dorë nga të drejtat e caktuara dhe as nga koha e njoftimit për këto të drejta.

KPPK
Kodi i Procedurës Penale i
Kosovës Nr. 04/L-123 - 2012

KPPK
Kodi i Procedurës Penale i
Kosovës Nr. 04/L-123 - 2012

Neni 5

Gjykimi i drejte, i paanshem dhe ne afat te arsyeshem

1. Çdo person i dyshuar ose i akuzuar për vepër penale ka të drejtë të kërkojë procedurë të paanshme penale të zbatuar në kohë të arsyeshme.
2. Gjykata detyrohet të kujdeset që procedura të zbatohet pa zvarritje dhe të pengohet çdo keqpërdorim i të drejtave që u përkasin pjesëmarrësve në procedurë.
3. Çdo heqje lirie, e sidomos kohëzgjatja e paraburgimit në procedurë penale, duhet zvogëluar në kohën sa më të shkurtër të mundshme.
4. Kushdo që është privuar nga liria me arrest menjëherë njoftohet në gjuhën që e kupton për arsyet e heqjes së lirisë. Kushdo që privohet nga liria pa urdhër të gjykatës sillet para gjyqtarit të gjykatës themelore në juridiksionin e arrestimit brenda dyzet e tetë (48) orëve. Gjyqtari vendos për caktimin e paraburgimit, në pajtim me Kapitullin X të këtij Kodi.

KPPK

Kodi i Procedurës Penale i
Kosovës Nr. 04/L-123 - 2012

Neni 21

4. Në përcaktimin e akuzave kundër të akuzuarit sipas këtij ligji, i akuzuari gëzon të drejtën e garancive minimale të mëposhtme, me barazi të plotë që:

- a. të njoftohet me kohë dhe në hollësi në gjuhën që ai e kupton për natyrën dhe shkaqet e akuzës kundër tij,
- b. të informohet me kohë për të drejtat e tij sipas ligjit,
- c. të ketë kohën dhe kushtet e mjaftueshme për të përgatitur mbrojtjen e tij dhe të komunikojë me Mbrojtësin e Specializuar të zgjedhur prej tij,
- d. të gjykohet brenda një kohe të arsyeshme, e. të gjykohet me praninë e tij, dhe të mbrohet përmes Mbrojtësit të Specializuar të zgjedhur prej tij; të informohet, nëse nuk ka ndihmë ligjore, për këtë të drejtë; dhe t'i caktohet Mbrojtës i Specializuar, në çdo rast kur kjo kërkohet për interesa të drejtësisë, dhe pa pagesë në rast se ai nuk ka mjete të mjaftueshme për ta paguar,
- f. t'i merr në pyetje, ose t'i ketë marrë në pyetje, dëshmitarët kundër tij dhe të sigurojë praninë dhe marrjen në pyetje të dëshmitarëve në emër të tij në kushte të njëjta me ato të dëshmitarëve kundër tij,
- g. të ketë ndihmën falas të përkthyesit, nëse nuk e kupton ose nuk e flet gjuhën që përdoret në Dhomën e Specializuar dhe
- h. të mos detyrohet të dëshmojë kundër vetes apo të pranojë fajësinë

LDHS

LIGJI NR. 05/L-053 PËR
DHOMAT E SPECIALIZUARA
DHE ZYRËN E PROKURORIT
TË SPECIALIZUAR

decisionTitle*

decisionDescription*

BROZICEK v.
ITALY

Shkelje e nenit 6 para 1 i KEDNJ-se.

19 Dhjetor 1989

[10964/84](#)

Kamasinski kundër Austrisë (1998) 9783/82

Kamasinski
kundër Austrisë
(1998)

Parashtruesi paraqiti këtë padi duke pretenduar shkeljet e neneve 6, 13 dhe 14 gjatë procedurës së tij penale që rezultoi për shkak se ai nuk mund të fliste gjermanisht. Aplikanti pretendoi se autoritetet në shumë procedura penale nuk arritën të kujdeseshin për pamundësinë e tij për të folur gjermanisht. Në mënyrë të veçantë, ai u ankua për ndihmën joadekuate ligjore dhe interpretuese që ai mori gjatë të gjitha fazave të procedimit penal; domethënë: gjyqin e tij të parë, si dhe ankesat e mëvonshme

Gjykata u shpreh se autoritetet austriake shkelën nenin 6 (1), sepse hetimi faktik i kryer nga gjykatat austriake ishte në mënyrë të njëanshme dhe kërkuesi nuk ishte në gjendje të mbronte interesat e tij.